

Valkeakosken kaupungin lupahakemus maa-ainesten ottamiseen / Sorala 1:77 ja Sorala 2 1:104

96/11.01/2016

YMSLA 08.02.2017 § 1

Hakija:

Valkeakosken kaupunki
Louhekatu 3
37600 Valkeakoski

Ottamisalueen kiinteistö- ja sijaintitiedot:

Kantokylä (Kollola), Sorala 1:77, Sorala 2 1:104

Kiinteistöt omistaa hakija.

Alue sijaitsee Kollolanharjulla n. 5 km kuntakeskuksesta eteläkaakkoon.

Kulku alueelle tapahtuu valtatieltä n:o 12

Lupahakemus ja ottamissuunnitelma:

Ottamisalueen pinta-ala n. 2,66ha
Pohjaveden pinta asetetussa putkessa: + 93,8 - +95,07m N2000
Maa-ainesten ottamissyvyys 0 - 20 m
Ottamisen alin taso +100m.
Otettava kokonaismäärä 255 000 m³
Arvioitu vuotuinen otto max 30 000 m³
Ottamisaika 10 vuotta

Alueella on ollut ottamislupa jonka voimassaolo on päättynyt 14.9.2016.

Luonnonympäristö ja pohjavesi:

Luonnontilainen maaperä nykyisen käsitellyn sora-alueen ympärillä on humuspitoisten pintamaiden alapuolella pääasiassa soraa, kalliota ja hiekkaa. Kasvusto on alueelle tyypillistä metsämaakasvustoa.

Suunniteltu ottotoiminta:

Suunnitelma on laadittu alueelle aiemmin myönnettyjen lupien lupaehtojen ja periaatteiden mukaiseksi. Ottamisen vaikutuksista Tampereen hyönteistutkijain seura Ry on tehnyt raportin hyönteislajistosta ja ehdotuksia alueen maisemointisuunnitelmiin. Raportti on liitteenä. Selvitys ohjaa voimakkaasti tehtävää maisemointia.

Otto ulotetaan tasoon +100.

Jälkihoito:

Alueelta sivuun siirretyt humuspitoiset pintamaat levitetään tasaisesti joko olemassa olevan tai viimeistelytöiden yhteydessä rakennetun n, 0,2 m:n

paksuisen hiekkakerroksen päälle.

Alueen jälkihoito tehdään soveltaen sekä hyönteistutkijain seuran antaman suosituksen mukaisesti. Muutoin metsitetään istuttamalla ja/tai siementämällä sekametsäksi (3000 tainta/ha). Kaikki alueelta kuoritut maa-ainekset käytetään jälkihoitoon, eikä niitä kuljeteta pois. Erikseen hyönteisselvityksessä ja lupamääräyksissä mainitut alueet tehdään selvityksessä mainitusti.

Ympäristöhaittojen arviointi:

Tämän suunnitelman mukainen ottamistoiminta ei ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:n eikä 11 §:n 2 momentin kanssa, eikä ole muidenkaan lakien eikä hyvien rakennustapojen vastaista maankamaran aineiden käyttöönottoa. Suoritettavat työt tulevat olemaan jaksottaisia ja ohimeneviä lukuun ottamatta maanpinnan muodon muutoksia.

Maankäyttö ja kaavoitustilanne:

Alueella on voimassa Isokangas - Kollolan osayleiskaava. Kaavassa alueella on merkintä M (maa- ja metsätalousvaltainen alue) ja se on osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi merkinnällä eo. Pirkanmaan maakuntakaavaluonnoksessa 2040 alueelle on esitetty ohjeellinen ulkoilureittimerkintä ja pohjavesialuumerkintä.

Lähimmät asuinrakennukset ovat tällä hetkellä n.300- 500 m:n etäisyydellä.

Suunnittelualue rajoittuu rajoiltaan voimassa olevan maa-ainesluvan ottamisalueeseen ja sen välittömässä läheisyydessä on useita voimassa olevia maa-ainesten ottamislupa-alueita.

Kuuleminen:

Rajanaapuritilojen omistajille on ilmoitettu hakemuksen vireillä olosta postitetuilla kirjeillä.

Lupahakemusasiakirjojen nähtävillä pitämistä koskeva kuulutus on ollut Pälkäneen kunnan ilmoitustaululla 11.7.2016 - 24.7.2016. Kuulutus on julkaistu myös Sydän-Hämeen Lehdessä ja kunnan kotisivuilla.

Muistutukset:

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia

Lausunnot:

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pirkanmaan ELY-keskukselta

Pirkanmaan ELY-keskus:

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain, luonnonsuojelulain tai vesilain tarkoittamaa haittaa.

Ennen lupaharkintaa hakemusta tulee täydentää/korjata:

Ottamisalueen jälkihoitosuunnitelma tulee päivittää.

Ely-keskuksen lausunnossa tuodaan esille, että ottoalue sijaitsee Kollolanharjun hyönteistöllisesti arvokkaalle alueelle.

Lausunnossa mainitaan hyönteiset, harjukasvilajeja ja pohjavesi sekä liikenne. Liikenteestä erityisesti liittymän tulee valtatielle olla liikennetarvetta edyllättävässä kunnossa. Pohjaveden taso on ollut läheisessä Destian putkessa tasolla 89,78m (N2000)
Lausunto kokonaan liitteenä.

Alue sijaitsee Kollolanharjun vedenhankintaa varten tärkeällä-luokan pohjavesialueella. Alueella sijaitsee Harhalan vedenottamo ja Pälkäneen kunta on jättänyt vedenottamosta lupahakemuksen 2014 aluehallintovirastoon.

Hakija teki hakemukseen korjaukset lausunnon mukaisesti. Hakija hyväksyy ELYn ehdotukset sekä jälkihoidon ja kasvillisuuden palauttamisen ottaen huomioon alueen merkitys hyönteisille ja pohjavedelle.

Luonnonsuojelu:

Alue on arvioitu merkittäväksi Tampereen seudun harju- ja ketolajien lajistokeskittymäksi hyönteis- ja kasvilajien osalta. Seuran selvitys on kokonaisuudessaan liitteenä.

Ympäristölautakunta myöntää Valkeakosken kaupungille maa-ainesten ottamisluvan soran ja hiekan ottamiseen Kantokylän kylän kiinteistöille Sorala 1:77 ja Sorala 2 1:104 hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä seuraavilla lupamääräyksillä:

Maa-ainesluvan voimassaoloaika, laajuus ja vakuus:

1.

Lupa on voimassa 10 vuotta tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Lupa myönnetään 255 000 k-m³ kokonaisottomäärälle.

2.

Toiminnan saa aloittaa vasta, kun hakija on asettanut Pälkäneen kunnalle hyväksyttävän vakuuden (pankkitakaus tai vastaava) jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen vakuudeksi. Vakuuden tulee olla suuruudeltaan 12 000 € ja ilman määräaikaisuutta. Vakuutta voidaan purkaa sitä mukaa kuin alueen jälkihoitotyöt etenevät. Vakuus tulee olla avoin ja se tulee olla osoitettu Pälkäneen ympäristölautakunnalle.

Lupamääräykset haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi

3.

Lupaehtojen varmistamiseksi luvanhaltijan tulee hyväksyä maa-aineksen ottamistoiminnalle vastaava työnjohtaja.

4.

Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloituskatselmus, missä lupaehtojen kohdat 3, 6, 8, 9, ja 12 todetaan asianmukaisesti järjestetyiksi. Katselmuksesta on pidettävä pöytäkirja, joka toimitetaan myös alueelliselle ympäristökeskukselle.

5.

Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Maa-ainesten alin ottamistaso määritellään ylimmän pohjaveden pinnan korkeustasosta. Destian putkessa pv taso ollut 89,78m.

Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti alueelle asennetuista tai asennettavasta uudesta pohjaveden havaintoputkista neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa).

Ennen oton jatkamista, tulee pohjaveden pinnataso tutkia alueen putkista tai asennettavasta uudesta putkesta ja varmistua, että pohjavedelle on aina vähintään 4m suojapaksuus.

Alueelle asennetusta pohjavesiputkesta tulee seurata pohjaveden laatua vuosittain keväisin. Putkesta otettavasta näytteestä tulee analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määritysraja 50 µg/l). Lisätietoa laadun tarkkailusta löytyy Maa-ainesten kestävä käyttö -oppaasta (liite 6/5 sivu 101). Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta.

Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen mieluiten sähköisesti.

6.

Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan aloittamista sallitut ottotasot ja kaivalueen rajat on merkittävä asianmukaisesti näkyviin ja sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään. Kaivalue tulee rajata työmaa-aidalla tai lippusiimalla. Ottamisalueen rajan ulkopuolelle on asetettava ottamistointaa ja siitä aiheutuvaa vaaraa ilmoittavat taulut.

7.

Avaamattomalta ottoalueelta on poistettava pintamaakerros ja varastoitava se lupa-alueen reunoille. Kuorittu pintamaakerros tulee erotella muista maa-aineksista ja hyödyntää alueen jälkihoitotoimenpiteissä.

Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Jälkihoito tulee suorittaa oheisen Hyönteisseuran raportin mukaisesti. Tarvittaessa selvitystä tulee täydentää paremmin Valkeakosken kaupungin kiinteistöille kuuluvaksi yhdessä Hyönteisseuran kanssa. Täydennetty selvitys tulee hyväksyttävä ELY-keskuksella ja ympäristölautakunnalla. ELYn lausunto tulee ottaa huomioon maisemoinnissa sekä Hyönteisseuran selvitys.

Muu ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottamistoiminnan päättyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Luiskat tulee muotoilla kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päättyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros. Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteillä muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luis-

kiin levitetään noin 20-30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan.

Pohjavesialueella levitettävä pintamateriaali ei saa olla liian hienorakeista, sillä hienorakeinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja soveltuu huonosti kasvillisuuden kasvualustaksi. Myöskään karike ja kuorike eivät sovellu pohjavesialueella käytettäväksi.

Ottamisalueelle tulee istuttaa sekapuustoa. Valtapuuksi sopii mänty, jonka lisäksi alueelle istutetaan rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää ja pihlajaa. Mäntyä voidaan istuttaa 2 500 kappaletta hehtaarille ja muita yhteensä 500 kappaletta hehtaarille. Alueen jälkihoidon lopputuloksena tulee olla mahdollisimman hyvin ympäristöön sopeutuva alue.

8.

Alueella ei saa tankata eikä huoltaa kuormaus- ja kuljetuskalustoa, paitsi toimintaa varten suunnitellussa ja lupaviranomaisella hyväksymässä paikassa.

9.

Kuormaaajan ja muunkin kaluston mahdollisen säilytyspaikan pohja tulee tiivistää asianmukaisella tavalla ja huolehtia siitä, ettei säilytyspaikalta pääse ympäristöön öljyisiä tai muita luontoon kuulumattomia vesiä.

10.

Mikäli alueella varastoidaan polttoaineita, öljyjä tai muita vesien ja muun ympäristön kannalta haitallisia aineita, varastointi on suoritettava siten, että säiliöiden ja pakkausten rikkoutuessakin aineiden valuminen ja liukeneminen ympäristöön on estetty. Varastoinnin tulee lisäksi tapahtua lukitussa tilassa asiattomien pääsyn estämiseksi. Varastointisäiliöt on varustettava laponesto järjestelmällä.

11.

Öljyjen ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta.

12.

Öljyvahingon varalta alueella on pidettävä öljyvahinkoviranomaisen riittäväksi katsoma öljyntorjuntavälineistö.

13.

Mikäli alueella tapahtuu öljyvahinko, on siitä välittömästi ilmoitettava aluepelastuslaitokselle ja ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

14.

Alueella tulee välttää koneiden turhaa joutokäyntiä.

15.

Jätteiden, ylijäämämassojen sekä muiden muualta tuotujen maiden tuonti tai sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Vain puhdasta (tutkittu) humusta voidaan tuoda jos se on maisemoinnin kannalta välttämätöntä. Romutavara ja jätteet tulee kuljettaa ympäristönsuojelulain mukaisesti käsiteltäväksi.

16.

Maa-ainesten ottamisen loputtua kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat puretaan ja kuljetetaan pois.

17.

Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tehdä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otetuista maa-ainesasetuksen 9 §:n mukaisesti.

18.

Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaista loppukatselmusta. Loppukatselmuksesta on pidettävä pöytäkirja, joka toimitetaan tiedoksi alueelliselle ympäristökeskukselle.

19.

Ottamistoiminnan ja siihen liittyvän kuljetuksen ottamisalueella aiheuttamia pölyhaittoja on riittävästi ehkäistävä kohtuuttoman rasituksen estämiseksi. Mahdolliseen pölynsidontaan saa käyttää ainoastaan vettä, jonka pH on vähintään 6,5.

Päätöksen perustelut:

Luvan hakija on esittänyt hyväksyttävän ottamissuunnitelman ja kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Päätöstä tehdessä on erityinen huomio annettu hyönteisselvitykselle. Ottoalue sijaitsee myös 1-luokan pohjavesialueella jossa on Pälkäneen kunnalla vedenotto. Nämä asiat huomioiden, lupamääräykset eivät ole kohtuuttomia hakijalle.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki 555/1981

Maa-ainesasetus 926/2005, §:t, 1–4, 6–9

Päätöksen julkipano:

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on 14.2.2017.

Tarkastusmaksu:

Hakijan on suoritettava ottamissuunnitelman tarkastamisesta ympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukaisesti 2175 €. Valvontamaksu määrätään kunakin vuonna määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaisesti. Vuoden 2017 valvontamaksu peritään lupamaksun yhteydessä (837,5€) lisäksi naapurikuulemisesta ja lehtikuulutuksesta toteutuneiden

kulujen mukaan. Yhteensä lupamaksu 2545 €, vuoden 2017 valvontamaksu lisäksi lupamaksuun, niin yhteensä maksu on 3382,5€.

Valmistelu ja lisätiedot:
Hannu Niukkanen, ympäristönsuojelusihteeri
p. 040 829 1178, hannu.niukkanen@palkane.fi

Esitys

Ympäristönsuojelusihteeri:

Ympäristölautakunta päättää myöntää maa-aineslain mukaisen ottoluvan Valkeakosken kaupungille yllä olevien määräyksien mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.